

NOTAT

TRAFIKSTYRELSEN

Dato 31. januar 2011
Dok.id
J. nr. 2010-54

Til ministeren

Statusrapport vedrørende SAS' ureglementerede flyvninger.

Transportministeren afgav den 18. oktober 2010 en redegørelse til Statsrevisorerne om den fortsatte behandling af Statsrevisorernes beretning nr. 12/2006 om tilsynet med luftfarten. Rigsrevisionen har efterfølgende udarbejdet et notat af 17. november 2010 til Statsrevisorerne, hvori Rigsrevisionen kommenterer ministerens redegørelse.

Trafikstyrelsen
min@slv.dk
J.nr. 07-0052-0001
Sagsbeh. Thorkild Saxe
Dir. tel. 36186459

Det fremgår af Rigsrevisionens notat, Afsnit V, at Rigsrevisor "finder det tilfredsstillende, at transportministeren umiddelbart har taget en række initiativer, der skal medvirke til at sikre, at SAS nedbringer antallet af ureglementerede flyvninger væsentligt", samt at han "vil følge udviklingen, indtil Transportministeriet og Trafikstyrelsen, som SLV blev sammenlagt med pr. 1. november 2010, finder SAS' håndtering af AD-noter tilfredsstillende."

Af transportministerens redegørelse til Statsrevisorerne fremgår det, at Trafikstyrelsen er anmodet om at følge tæt op på SAS' ureglementerede flyvninger, og at underrette ministeren kvartalsvis herom.

Der er nedenfor redegjort for den aktuelle status i sagen vedrørende SAS' ureglementerede flyvninger samt de initiativer, der er taget af Trafikstyrelsen for at medvirke til at nedbringe antallet heraf.

Overskridelse af AD noter.

- 1) På baggrund af Trafikstyrelsens selvstændige undersøgelse foretaget i 2009 af en AD note overskridelse på et dansk registreret luftfartøj, blev der udarbejdet en aktionsliste på 11 punkter, hvor SAS skulle foretage en række aktioner. Sidste aktionspunkt var udførelse af en intern audit, som skulle foretages af SAS' egen kvalitetsafdeling. Auditten blev gennemført medio oktober 2010.

Det fremgår af resultatet af denne audit, at der fortsat er områder, hvor der skal ske forbedringer i forhold til styringsprocessen af AD noter. Der er af SAS foretaget en række korrigerende handlinger på baggrund af den foretagne audit, bl.a. er der foretaget korrektioner til relevante procedurer, ligesom der er iværksat tiltag for at tydeliggøre visse funktionsområders ansvar, i forhold til at følge eksisterende procedurer.

De korrigerende handlinger er accepteret af SAS' kvalitetsafdeling, som efterfølgende iværksætter opfølgning på korrektionernes tilfredsstillende effekt.

Trafikstyrelsen finder SAS' reaktion på denne audit tilfredsstillende.

- 2) Trafikstyrelsen blev medio oktober 2010 gjort opmærksom på en AD note overskridelse på et dansk registreret fly, OY-KBB. Det drejede sig om en transportabel ildslukker, som skulle udskiftes grundet mulighed for fejlfunktion, men som ikke blev udskiftet rettidigt i forhold til kravene i AD noten.

Den foreløbige konklusion på overtrædelsen tydede på en menneskelig fejl, hvor en medarbejder i det svenske selskab SAS Tech AB, havde meldt et arbejde udført, selv om det rent faktisk ikke var tilfældet.

Der foreligger nu en detaljeret undersøgelsesrapport fra SAS vedrørende baggrunden for overskridelsen. Det fremgår af rapporten, at der er tale om en menneskelig fejl, men at det arbejdsgrundlag den pågældende medarbejder udførte vedligeholdelsesopgaven ud fra, var af en karakter, som medførte mulighed for en række misforståelser.

Yderligere har den svenske Transportstyrelse, der har myndighedsansvaret for SAS Tech AB, foretaget en undersøgelse af AD note overskridelsen på OY-KBB, og i den anledning konstateret afvigelser fra gældende krav, som er forelagt SAS Tech AB. Afvigelseerne er specielt relateret til det udarbejdede arbejdsgrundlag for vedligeholdelsesopgaven.

Selskabet har meddelt korrigerende handlinger på disse afvigelser, og de korrigerende handlinger er accepteret af Transportstyrelsen.

Trafikstyrelsen har efterfølgende taget problemet op med SAS' øverste ledelse på to møder, hvor det seneste blev afholdt den 26. oktober 2010. Trafikstyrelsen har på møderne, overfor SAS' ledelse, understreget alvoren i sagen.

SAS' ledelse har tilkendegivet fuld forståelse for sagens alvor, og har på det efterfølgende møde i det fælles skandinaviske tilsynsudvalg (OPS udvalget) den 2. november 2010 fremlagt en række yderligere initiativer, der på både kort og længere sigt vil medvirke til at afhjælpe problemerne i relation til AD noter.

Af de kortsigtede initiativer, som umiddelbart vil kunne forbedre kontrollen, kan nævnes, at der nu indføres et system, hvor der ud over den person, som udfører arbejdet, skal foretages en "dobbelkontrol", hvor en anden person kontrollerer arbejdets udførelse, og signerer herfor. Derudover indføres endnu en kontrol, der udføres af det personale, som forestår den faktuelle opdatering af flyets vedligeholdelsesdokumentation, inden flyet frigives til flyvning efter udførelse af AD note vedligeholdelsesarbejder. Al relevant dokumentation vedrø-

rende udførelse af arbejdet sendes umiddelbart til ingeniørfunktionen, som forestår styring af AD note arbejdet, hvor dokumentation og korrekt opdatering af IT systemer kontrolleres endnu engang.

Videre iværksættes AD note vedligeholdelsesarbejder fremover i så god tid i forhold til den i AD noten fastsatte termin for arbejdets udførelse, at hele kontrolprocessen kan gennemføres, før terminen for udførelse af arbejdet er overskredet. Dette medfører, at et fly kan stoppes i tide, inden terminen for arbejdets udførelse anført i AD noten overskrides, hvis der konstateres forhold, som skal undersøges nærmere.

OPS udvalget har vurderet ovennævnte arbejdsgange, som SAS har iværksat ultimo oktober 2010, som tiltag, der umiddelbart vil skabe forbedret sikkerhed mod overskridelse af AD noter.

Til afhjælpning af problemet på længere sigt, har SAS ligeledes på OPS udvalgsmødet den 2. november 2010 redegjort om en omstrukturering af organisation og ledelsesstruktur i ingeniøraftdelingen. Det er denne afdeling, som i vid udstrækning forestår styring af udførelse af AD noter.

Yderligere arbejder SAS med en gennemgang af relevante procedurer i relation til, at den organisation som hidtil har udført vedligeholdelsesopgaverne i SAS, SAS Tech AB, fra januar 2011 tilbageføres til SAS konsortiet.

Denne tilbageførelse er nu reelt foretaget, hvilket giver den ansvarlige ledelse i SAS' luftfartsselskab fuld kontrol over alle funktioner i forhold til udførelse af vedligeholdelsesarbejder, der er relateret til AD noter.

Derudover har SAS' øverste sikkerhedsmæssige ledelse redegjort for iværksættelse af et projekt, hvor især holdningsbearbejdning og fælles forståelse for selskabets sikkerhedsmæssige arbejde vil være i højsædet.

Ovennævnte tiltag, i tillæg til allerede foretagne tiltag samt Trafikstyrelsens fortsatte løbende evaluering af de såkaldte AD note styringslister på dansk registrerede fly opereret af SAS, anses som værende tilfredsstillende i forhold til at nedbringe antallet af ureglementerede flyvninger.

Trafikstyrelsen har ikke i perioden siden oktober 2010 kendskab til nye overskridelser af AD noter.

Ud fra en helhedsbetragtning, er det Trafikstyrelsens vurdering, at de tiltag som er iværksat siden oktober 2010, både af kortsigtet og mere langsigtet karakter, er væsentlige elementer til, at modvirke antallet af fremtidige ureglementerede flyvninger foretaget af SAS.

Her lægges på kort sigt især vægt på den meget tætte kontrol SAS har indført i forhold til udførelse af den enkelte vedligeholdelsesopgave relateret til overholdelse af AD noter.

På længere sigt forventes det, at tilbageførsel af den styrende funktion for vedligeholdelsesopgaverne fra SAS Tech AB til konsortiet samt, at selve udførelsen af vedligeholdelsesopgaverne nu ligeledes foretages i regi af konsortiet, vil medføre fuld ledelsesmæssig kontrol af arbejdets planlægning såvel som udførelse, og derved vil have en positiv effekt på korrekt udførelse af AD note vedligeholdelsesarbejdet.

Trafikstyrelsen vil følge ændringernes effekt tæt og udarbejde en ny statusrapport ultimo april 2010.

I forhold til tilsynet med SAS kan det afslutningsvist oplyses, at de skandinaviske luftfartsmyndigheder er enige om at foretage ændringer i det fælles tilsyn med SAS. Ændringerne trådte principielt i kraft med udgangen af 2010 og indebærer, at Skandinavisk Tilsynskontor STK nedlægges.

Der er foretaget revision af den eksisterende aftale om OPS-Udvalget, ligesom der er udarbejdet en samarbejdsaftale vedrørende fordelingen af det fremtidige tilsyn med SAS imellem de 3 myndigheder, og om hvorledes dette tilsyn skal foregå. Det fremgår af aftalen, at der imellem de skandinaviske myndigheder foretages en delegering af udførelsen af tilsynet med SAS. Ansvar forbliver fortsat inden for respektive landes myndigheder. Tilsynet fordeles således, at Transportstyrelsen i Sverige bliver styrende myndighed for det operationelle tilsyn (OPS), Luftfartstilsynet i Norge bliver styrende myndighed for luftfartselskabets tekniske godkendelse (Part M), og Trafikstyrelsen i Danmark bliver styrende myndighed for tilsynet med SAS' værkstedsautorisation (Part 145).

Der etableres et samarbejde, hvor der fra alle myndigheders side er fuld indsigt i det foretagne tilsyn, ligesom myndighederne gensidigt deltager i hinandens tilsynsområder, således at der er fuldt overblik over tilsynsstatus for SAS. Trafikstyrelsen vil således fremover have tilsvarende dokumentation for tilsynet med SAS som med danske selskaber, der alene er underlagt tilsyn fra Trafikstyrelsen.

Inden for kort tid vil de sidste detaljer være afhandlet imellem de skandinaviske myndigheder.